Príloha:

Pripomienky a okruh otázok k *Reforme súdnej mapy*: **Okresný súd Revúca**

1. Napriek fluktuácii sudcov (presuny na súd vyššieho stupňa, materské a rodičovské dovolenky, preloženie na súd v mieste bydliska) je náš súd pri pomerne veľkom nápade efektívny. Prečo ste teda rozhodli o jeho zrušení?

V otázkach vytvárania súdnych obvodov sme sa v prvom rade riadili minimálnou veľkosťou súdneho obvodu potrebnou na zabezpečenie špecializácie sudcov v hlavných súdnych agendách, čo je základným kritériom reformy súdnej mapy. Centrum obvodu sme následne navrhli na základe ďalších merateľných kritérií, okrem iných najlepšej dostupnosti pre všetkých obyvateľov nového obvodu. Podrobnejšie zdôvodnenie môžete nájsť v časti 4.16 aktualizovaného materiálu Odporúčania pre tvorbu novej súdnej mapy, verzia 3.0 zverejneného na podstránke Súdna mapa webového sídla ministerstva tu.

Nápad vecí, aj zložitejších na súdy dlhodobo klesá (od roku 2013). V niektorých terajších obvodoch nie je dlhodobo dostatočný na splnenie základného cieľa reformy, a to troch špecializovaných sudcov v hlavných agendách (civilná, rodinná, trestná). Niektoré nenaplnia ani jedného špecializovaného sudcu a prislúchajúci personál (vyšších súdnych úradníkov a ďalší justičný personál). Znamená to, že ak by na existujúce súdy boli doplnené stavy na špecializáciu sudcov a k nim prislúchajúcich zamestnancov, nebolo by toto riešenie vzhľadom na nedostatočný nápad vecí efektívne ani z pohľadu využitia ľudských zdrojov a ani využitia verejných zdrojov.

Súdy nemajú problém vybaviť v reálnom čase došlý počet jednoduchších a rutinných vecí a aj malé súdy sa z tohto pohľadu javia ako efektívne a potrebné. Skutočným problémom sú zložitejšie veci, ktorých vybavenie trvá dlhší čas. Neskoré rozhodnutie súdu občania a podnikatelia vnímajú ako nevymožiteľnosť práva. Riešením môže byť vytvorenie dostatočne veľkých a efektívnych pracovísk so špecializovanými sudcami a zamestnancami.

Zníženie počtu súdov na Slovensku odporučila aj Európska komisia pre efektívnosť súdnictva (CEPEJ) vo svojej Správe o stave slovenského súdnictva v roku 2017. Poukazuje na to, že by to prispelo k vyššej kvalite súdnictva a k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov.

Zároveň Vás chceme ubezpečiť, že ministerstvo uprednostňuje zachovanie budov súčasných súdov ako pracovísk mimo navrhovaných sídiel nových súdnych obvodov na prechodné obdobie. Rozhodnutia o spôsobe využitia týchto pracovísk budú uskutočnené v spolupráci s predsedami nových súdnych obvodov. Budú závisieť napríklad od kapacity existujúcich budov a počtov sudcov rozdelených podľa jednotlivých špecializácií. Úlohou predsedov nových súdnych obvodov bude po diskusii so sudcami a justičným personálom vypracovať rozvrh práce a rozdeliť sudcov do špecializácií tak, aby na danom mieste bola situácia stabilizovaná. Okrem zachovania pracovísk súdov mimo navrhovaných sídiel reforma predpokladá aj možnosť "dochádzania súdu za klientom", čo nakoniec umožňuje aj súčasná právna úprava. Súčasné počty sudcov zostanú zachované. Počet justičného personálu viažuceho sa na miesto sudcu tak ostane rovnako zachovaný. Pracoviská mimo sídla súdu tak budú buď len dočasné, a to do momentu, kým nebudú vytvorené podmienky pre riadny výkon súdnictva v sídle súdu alebo sa ukáže, že má zmysel aj trvalé pracovisko. Ministerstvo pripravuje aj opatrenia na motiváciu sudcov a justičného personálu, ktoré by na prechodné obdobie formou finančných náhrad kompenzovali vplyvy reformy súdnej mapy, napríklad náklady na dochádzku na miesto výkonu práce.

Viac podrobností k implementácii súdnej mapy uvádza dokument Zmeny zákonov v kocke zverejnený na podstránke Súdna mapa webového sídla ministerstva tu alebo kompletný materiál v aktuálnom medzirezortnom pripomienkovom konaní.

2. Jedným z cieľov súdnej mapy je špecializácia sudcov. Sudcom na OS Revúca však vyhovuje ten spôsob práce, aký majú teraz. Napriek tomu, že nie sú špecializovaní, dosahujú dobré výsledky, má málo nevybavených aj málo reštančných vecí. Prečo už nebudú mať takú možnosť?

Posúdenie efektívnosti vynaložených verejných prostriedkov ukazuje, že jedna vec na menšom súde je v priemere nákladnejšia ako na súde väčšom. Pokles počtu nevybavených vecí a reštančných vecí je najmä dôsledkom dlhodobo klesajúceho nápadu vecí na súdy (od roku 2013), ktorý dal priestor súdom vysporiadať sa s nevybavenou a reštančnou agendou.

Faktorom, ktorý ovplyvnil prekreslenie súdnej mapy je práve dlhodobo klesajúci vývoj nápadu vecí v SR a zároveň zvyšujúca sa náročnosť prípadov vyžadujúcich si komplexné znalosti sudcu v špecializovanej oblasti. Pri klesajúcom/stabilizovanom nápade vecí na súdy v ostatnom období a podmienke špecializácia v hlavných súdnych agendách sa potrebe zväčšovať obvody súdov nedá vyhnúť.

Ako sa uvádza vyššie, ministerstvo má záujem na zachovaní budov súčasných súdov ako pracovísk navrhovaných sídelných súdov, buď prechodne alebo natrvalo, s možnosťou „dochádzania za klientom“ a pripravuje tiež opatrenia na kompenzáciu vplyvov reformy súdnej mapy.

3. Argumentujete pretrhnutím korupčných väzieb. Ja však o takom niečom na našom súde neviem, nemám podozrenie na korupčné správanie ani prepojenie. Preto by som chcel polemizovať s navrhovaným spojením s OS Rožňava. Neprehodnotíte tento krok?

Faktory súvisiace s odstraňovaním korupčných väzieb nevstupovali do rozhodnutí o zlučovaní obvodov či návrhov centier. Pretrhanie možných korupčných väzieb nie je hlavným cieľom navrhovanej súdnej mapy. Ide o sekundárny dôsledok, ktorý sa dá predpokladať najmä pri zväčšenom počte špecializovaných sudcov zaradených do náhodného prideľovania vecí v novonavrhovaných zväčšených súdnych obvodoch, ktorým sa prispôsobilo určenie sídla obvodu. Cieľom reformy justície je mať efektívne a kvalitné súdy. To, že sa popri tom pretrhnú aj možné korupčné väzby, pretože sa zmení organizácia súdov, sa javí ako pozitívny sprievodný efekt reformy, bez ohľadu na súd, región či obvod.

Chceme ubezpečiť, že sa dôsledne zaoberáme všetkými podnetmi, otázkami a návrhmi. Ak budú pripomienky v prospech súdnej mapy ako celku, zohľadníme ich po ukončení medzirezortného pripomienkového konania.